TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2012. gada 26. aprīlī*

Jurisdikcija, nolēmumu atzīšana un izpilde laulības lietās un lietās par vecāku atbildību — Regula (EK) Nr. 2201/2003 — Nepilngadīgs bērns, kurš pastāvīgi dzīvo Īrijā, kur viņš vairākkārtēji ir ticis ievietots aprūpes iestādēs — Agresīva un pašam bērnam bīstama uzvedība — Nolēmums par bērna ievietošanu slēgta tipa iestādē Anglijā — Regulas materiālā piemērošanas joma — 56. pants — Apspriešanās un piekrišanas procedūras — Pienākums atzīt vai pasludināt par izpildāmu nolēmumu par bērna ievietošanu slēgta tipa iestādē — Pagaidu pasākumi — Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība

Lieta C-92/12 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *High Court* (Īrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 16. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 17. februārī, tiesvedībā

Health Service Executive

pret

S. C.,

A. C.,

piedaloties

Attorney General.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents), A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā iesniedzējtiesas 2012. gada 16. februāra lūgumu, kas Tiesā saņemts 2012. gada 17. februārī, lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības tiesvedību saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104.b pantu,

ņemot vērā otrās palātas 2012. gada 29. februāra lēmumu apmierināt šo lūgumu,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 26. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Health Service Executive* vārdā – *A. Cox*, *advocate*, un *F. McEnroy*, *SC*, kā arī *S. McKechnie*, *BL*,

— *S. C.* vārdā – *G. Durcan*, *SC*, un *B. Barrington*, *BL*, kā arī *C. Ghent*, *advocate*,

— *A. C.* vārdā – *C. Stewart*, *SC*, kā arī *F. McGath*, *BL*, *N. McGrath*, *solicitor*, un *C. Dignam*, *advocate*,

— Īrijas vārdā – *E. Creedon*, pārstāve, kurai palīdz *C. Corrigan*, *SC*, un *C. Power*, *BL*, kā arī *K. Duggan*,

— Vācijas valdības vārdā – *J. Kemper*, pārstāve,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *H. Walker*, pārstāve, kurai palīdz *M. Gray*, *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *D. Calciu*, pārstāvji,

uzklausījusi ģenerāladvokāti,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula"), it īpaši tās 1., 28. un 56. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Health Service Executive* (Veselības aizsardzības aģentūra, turpmāk tekstā – "*HSE*") un bērnu un viņa māti par šī bērna ievietošanu slēgta tipa aprūpes iestādē Anglijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas preambulas 2., 5., 16., kā arī 21. apsvērumā ir noteikts:

"(2) Eiropadome sanāksmē Tamperē apstiprināja tiesas spriedumu savstarpējās atzīšanas principu par pamatu patiesas tiesiskuma telpas izveidei un kā prioritāti noteica apmeklējuma tiesības.

[..]

(5) Lai nodrošinātu vienlīdzību attiecībā uz visiem bērniem, šī regula attiecas uz visiem lēmumiem par vecāku atbildību, tostarp uz bērnu aizsardzības pasākumiem, neatkarīgi no saiknes ar laulības lietu.

[..]

(16) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu tiesām veikt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz personām vai īpašumu, kas atrodas šajā valstī.

[..]

(21) Dalībvalstī taisītu spriedumu atzīšana un izpilde jābalsta uz savstarpējas uzticēšanās principu, un neatzīšanas iemesli jāsaglabā noteiktā minimuma līmenī."

4 Regulas piemērošanas joma ir definēta tās 1. pantā. Šī panta 1. punkta b) apakšpunktā ir norādīts, ka Regulu neatkarīgi no tiesas iestādes būtības piemēro civillietās, kas saistītas ar vecāku atbildības iegūšanu, īstenošanu, deleģēšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu. Regulas 1. panta 2. punktā ir uzskaitītas 1. punkta b) apakšpunktā norādītās lietas, tostarp d) apakšpunktā ir norāde uz "bērna nodošanu audžuģimenē vai ievietošanu aprūpes iestādē". Regulas 1. panta 3. punkta g) apakšpunktā ir paredzēts, ka Regula neattiecas uz pasākumiem, kas tiek veikti saistībā ar bērnu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem.

5 Atbilstoši Regulas 2. pantam:

"Šajā regulā:

1) termins "tiesa" attiecas uz visām tām iestādēm dalībvalstīs, kurām ir jurisdikcija lietās, uz ko, ievērojot 1. pantu, attiecas šīs regulas darbības joma;

[..]

4) ar terminu "spriedums" saprot laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, kā arī dalībvalsts tiesas spriedumu, kas saistīts ar vecāku atbildību, neatkarīgi no tā, kā spriedums var tikt dēvēts, tostarp dekrēts, rīkojums vai lēmums;

[..]

7) ar terminu "vecāku atbildība" saprot visas tiesības un pienākumus attiecībā uz bērna personu vai bērna īpašumu, kuras piešķir fiziskai vai juridiskai personai ar spriedumu, likumu izpildi vai nolīgumu, kam ir juridisks spēks. Jēdziens ietver uzraudzības tiesības [aizgādības tiesības] un saskarsmes tiesības;

[..]

9) termins "uzraudzības tiesības" [aizgādības tiesības] ietver tiesības un pienākumus, kas attiecas uz rūpēm par bērnu, un jo īpaši tiesības noteikt bērna dzīvesvietu;

[..]."

6 Regulas 8. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalsts tiesām ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī brīdī, kad tiesā iesniegta prasība."

7 Regulas 15. pantā izņēmuma kārtā un ar zināmiem nosacījumiem ir atļauts dalībvalsts tiesai, kurai ir piekritība pēc būtības, nodot lietu izskatīšanai tiesai citā dalībvalstī, ar kuru bērnam ir īpaša saikne, ja tā uzskata, ka tā atrodas labākā vietā tiesas spriešanai, un ja tas ir bērna interesēs.

8 Ar Regulas 20. pantu steidzamos gadījumos dalībvalsts tiesām ir atļauts noteikt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus, attiecībā uz personām minētajā dalībvalstī, kurus attiecīgajā dalībvalstī paredz likums, arī tad, ja saskaņā ar šo regulu lietas izskatīšana pēc būtības piekrīt citas dalībvalsts tiesai.

9 Regulas III nodaļas 1. iedaļā esošajā 21. pantā ar virsrakstu "Atzīšana" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstī pasludināts spriedums pārējās dalībvalstīs atzīstams bez kādas īpašas procedūras.

[..]

3. Neskarot šīs nodaļas 4. iedaļu, jebkura ieinteresētā puse, ievērojot šīs nodaļas 2. iedaļā paredzētās procedūras, var pieprasīt lēmumu par to, lai spriedums tiktu vai netiktu atzīts.

Tās tiesas vietējo piekritību, kas ir sarakstā, kuru paziņojusi katra dalībvalsts Komisijai saskaņā ar 68. pantu, nosaka tās dalībvalsts tiesību akti, kurā ir iesniegts pieteikums par atzīšanu vai neatzīšanu.

4. Ja kāda sprieduma atzīšanu izvirza kā iepriekš izlemjamu jautājumu kādas dalībvalsts tiesā, tiesa drīkst izlemt šo jautājumu."

10 Regulas 23. pantā ar virsrakstu "Neatzīšanas pamats attiecībā uz spriedumiem, kas saistīti ar vecāku atbildību" ir minēti apstākļi, kuros netiek atzīts spriedums, kas saistīts ar vecāku atbildību, tostarp šī panta g) punktā minot gadījumu, kad "nav ievērota 56. pantā noteiktā procedūra".

11 Regulas III nodaļas 2. iedaļā iekļautajā 28. pantā ar virsrakstu "Izpildāmie spriedumi" ir noteikts:

"1. Spriedums, kas nosaka vecāku atbildības īstenošanu attiecībā uz bērnu, kas taisīts kādā dalībvalstī un ir izpildāms šajā dalībvalstī, un ir ticis nosūtīts, ir jāizpilda citā dalībvalstī, ja pēc kādas ieinteresētās puses pieteikuma tas izsludināts par tur izpildāmu.

2. Tomēr Apvienotajā Karalistē šāds spriedums izpildāms Anglijā un Velsā, Skotijā vai Ziemeļīrijā tikai tad, ja pēc kādas ieinteresētās puses pieteikuma tas reģistrēts kā izpildāms attiecīgajā Apvienotās Karalistes daļā."

12 Saskaņā ar Regulas 31. pantu:

"1. Tiesa, kurā iesniegts pieteikums [izpildāmības pasludināšanai], sagatavo lēmumu nekavējoties. Šajā tiesvedības posmā personai, pret kuru lūgta izpilde, un bērnam nav tiesību ne uz kādiem iesniegumiem attiecībā uz pieteikumu [iesniegt apsvērumus].

2. Pieteikumu var noraidīt tikai dēļ kāda no 22., 23. un 24. pantā noteiktajiem iemesliem.

3. Nekādos apstākļos spriedums nav pārskatāms pēc būtības."

13 Saskaņā ar Regulas 33. pantu jebkurai pusei ir tiesības pārsūdzēt lēmumu par izpildes pasludināšanas pieteikumu. 5. punktā ir norādīts, ka "pārsūdzība par izpildes pasludināšanu ir jāiesniedz mēneša laikā pēc tam, kad sniegts paziņojums. Ja tās puses pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz kuru prasa izpildi, ir dalībvalstī, kurā netika pasludināta izpilde, pārsūdzības termiņš ir divi mēneši un tas sākas dokumentu izsniegšanas dienā vai nu viņam pašam vai viņa dzīvesvietā".

14 Regulas 34. pantā ar virsrakstu "Apelācijas tiesas un pārsūdzības līdzekļi" ir noteikts, ka Apelācijas tiesas spriedumu var apstrīdēt tikai saskaņā ar tiesas procesiem, kas minēti sarakstā, kuru katra dalībvalsts paziņojusi Komisijai saskaņā ar Regulas 68. pantu.

15 Regulas III nodaļas 4. iedaļā saskaņā ar attiecīgi tās 41. un 42. pantu saskarsmes tiesības, kas piešķirtas ar izpildāmo spriedumu, kurš taisīts kādā dalībvalstī, un bērna atpakaļatdošanu, kas paredzētas ar izpildāmo spriedumu, kurš taisīts kādā dalībvalstī, atzīst un izpilda citā dalībvalstī bez nepieciešamības pasludināt izpildi un bez iespējas pretoties sprieduma atzīšanai, ja spriedumam ir pievienota izcelsmes dalībvalsts tiesas izsniegta apliecība.

16 Regulas IV nodaļā ar virsrakstu "Sadarbība starp centrālajām iestādēm lietās par vecāku atbildību" ir iekļauti 53.—58. pants. Saskaņā ar Regulas 53. pantu katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas centrālās iestādes, lai tās palīdzētu šīs regulas piemērošanā, un nosaka katras no tām ģeogrāfisko vai funkcionālo piekritību.

17 Regulas 55. panta ar virsrakstu "Sadarbība gadījumos, kas īpaši skar vecāku atbildību" d) punktā ir paredzēts:

"Centrālās iestādes pēc lūguma no citas dalībvalsts centrālās iestādes vai no personas, kam ir vecāku atbildība, sadarbojas īpašos gadījumos, lai sasniegtu šīs regulas mērķus. Šim nolūkam tās tieši vai ar valsts institūcijas vai citas struktūras starpniecību saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem veic visus attiecīgos pasākumus saistībā ar personas datu aizsardzības jautājumiem, lai:

[..]

d) sniegtu informāciju un palīdzību, kas vajadzīga tiesām, lai piemērotu 56. pantu."

18 Regulas 56. pantā ar virsrakstu "Bērna novietošana citā dalībvalstī" ir noteikts:

"1. Ja tiesa, kurai ir piekritība saskaņā ar 8. līdz 15. pantu, apsver bērna ievietošanu aprūpes iestādē vai audžuģimenē un ja šādai ievietošanai jānotiek citā dalībvalstī, pirmkārt, tā apspriežas ar centrālo iestādi vai citu iestādi, kurai ir piekritība šajā citā valstī, ja publiskās institūcijas iesaistīšanās šajā dalībvalstī ir vajadzīga vietējiem bērnu ievietošanas gadījumiem.

2. Spriedumu par 1. punktā minēto ievietošanu var pieņemt prasītājā valstī tikai tad, ja tās valsts centrālā iestāde, kurai izteikts lūgums, ir piekritusi ievietošanai.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētās apspriešanās un piekrišanas procedūras reglamentē tās valsts tiesību akti, kurai izteikts lūgums.

4. Ja centrālajai iestādei, kurai saskaņā ar 8. līdz 15. pantu ir piekritība, nolemj ievietot bērnu audžuģimenē un ja šādai ievietošanai jānotiek citā dalībvalstī, un ja šajā valstī nav nepieciešama publiskās institūcijas iesaistīšanās vietējos bērna ievietošanas gadījumos, tā informē par to centrālo iestādi vai citu iestādi, kurai ir piekritība minētajā valstī."

Atbilstošās Īrijas tiesību normas

19 No atbildes uz iesniedzējtiesai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 104. panta 5. punktu nosūtīto lūgumu sniegt skaidrojumus un *A. C.* iesniegtajiem apsvērumiem izriet, ka Īrijas tiesībās nav tiesiskā regulējuma, kas nosaka piekritību attiecībā uz to, lai atļautu vai reglamentētu nepilngadīgas personas ievietošanu slēgta tipa iestādē ārstnieciskiem un izglītības mērķiem, neatkarīgi no tā, vai runa ir par ievietošanu šajā valstī vai ārpus tās. *High Court* tomēr ir atzinusi, ka tai ir piekritība lemt par šādiem ievietošanas slēgta tipa iestādē pieteikumiem.

20 Paredzēts, ka iesniedzējtiesas judikatūrā iedibinātie principi tiks aizstāti ar tiesisko regulējumu. Šāda sistēma ir tikusi izveidota ar grozījumu Likumā par bērnu aizsardzību (*Child Care (Amendment) Act 2011*), bet tas vēl nav stājies spēkā.

21 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Īrijas tiesībās pieteikumu par bērna ievietošanu slēgta tipa iestādē viņa aizsardzības nolūkā var iesniegt *High Court*. Šī tiesa, īstenojot tai piešķirtās pilnvaras un konstitucionālās pilnvaras, kuru mērķis ir aizsargāt un aizstāvēt bērna tiesības, izņēmuma kārtā un uz īsu laikposmu var nolemt, ka bērns aizsardzības nolūkā ir ievietojams slēgta tipa iestādē paša šī bērna interesēs un ar nosacījumu, ka šādu ievietošanu pamato ārstnieciski iemesli. Šajā nolūkā tā var atļaut bērna ievietošanu slēgta tipa iestādē, kura atrodas ārzemēs. Šie lēmumi tiek pieņemti vienīgi uz pagaidu laiku, un tos regulāri un detalizēti pārbauda tiesā, kas parasti notiek katru mēnesi.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

Pamatlietas rašanās pamatā esošie faktiskie apstākļi

22 *S. C.* ir nepilngadīga meitene ar Īrijas pilsonību un pastāvīgo dzīvesvietu Īrijā. Šīs meitenes māte *A. C.* dzīvo Londonā (Apvienotā Karaliste). Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav norādīta šīs meitenes tēva dzīvesvieta.

23 2000. gadā šī meitene brīvprātīgi tika ievietota *HSE*, kas ir valsts iestāde, kura ir atbildīga par valsts aprūpē uzņemtajiem bērniem Īrijā. 2000. gada 20. jūlijā *District Court* izdeva *HSE* rīkojumu par ievietošanu, saskaņā ar Likuma par bērnu aizsardzību (*Child Care Act, 1991*) 18. pantu uzdodot uzņemt savā aprūpē *S. C.*, līdz šī meitene sasniegs astoņpadsmit gadu vecumu.

24 *S. C.* kopš ļoti agra vecuma vairākkārt ir bijusi ievietota audžuģimenēs, kā arī Īrijā esošajās atvērta vai slēgta tipa iestādēs.

25 *S. C.* ir īpaši ievainojama, un viņai ir vajadzīga īpaša aizsardzība. Viņa vairākkārt ir izbēgusi no iestādēm, kurās bija ievietota, un viņas uzvedībai ir raksturīga atkārtotu risku radīšana, kā arī vardarbība, agresija un pašiznīcināšanās.

26 Pēdējā ievietošana slēgta tipa iestādē Īrijā cieta neveiksmi. Meitene izolējās, atteicās iesaistīties savā ārstnieciskās aprūpes programmā, un viņas stāvoklis ātri pasliktinājās. Viņa izbēga un izdarīja vairākus pašnāvības mēģinājumus.

27 Visi veselības aprūpes speciālisti vienojās, ka meitenei viņas pašas aizsardzības nolūkā ir jāpaliek slēgta tipa iestādē, lai viņu varētu klīniski pārbaudīt un veikt attiecīgu ārstēšanu. Šie speciālisti tomēr uzskatīja, ka Īrijā nav nevienas iestādes, kas varētu atbilst *S. C.* īpašajām vajadzībām.

28 Šo īpašo apstākļu dēļ *HSE* uzskatīja, ka meitenes vajadzības aprūpes, aizsardzības un labsajūtas ziņā steidzami prasa viņas ievietošanu slēgta tipa aprūpes iestādē, kura atrodas Anglijā. Šķiet, ka iestādes izvēli ir noteicis tas, ka *S. C.* nepārtraukti ir izteikusi vēlēšanos atrasties savas mātes tuvumā un ka neviena cita ievietošanas alternatīva nevarētu labāk apmierināt *S. C.* īpašās vajadzības.

29 *HSE* steidzami lūdza *High Court* pagaidu noregulējuma tiesvedībā uzdot *S. C.* ievietošanu izvēlētajā slēgta tipa iestādē, kura atrodas Anglijā.

Tiesvedība par valsts, kurai izteikts lūgums, kompetentās iestādes piekrišanu ievietošanai Regulas 56. panta 2. punkta izpratnē

30 2011. gada 29. septembrī *HSE* informēja Īrijas centrālo iestādi par *High Court* atbilstoši Regulas 56. pantam ierosināto tiesvedību, lai bērnu ievietotu citā dalībvalstī. *HSE* uzstāja, lai saistībā ar *S. C.* ievietošanu tiktu saņemta Regulas 56. pantā paredzētā Anglijas un Velsas centrālās iestādes piekrišana. Īrijas centrālā iestāde atbildēja *HSE*, ka pieteikums par piekrišanas sniegšanu saskaņā ar šo pantu ticis iesniegts Anglijas un Velsas centrālajai iestādei.

31 2011. gada 25. oktobrī *International Child Abduction and Contact Unit* (*ICACU*), rīkojoties *Lord Chancellor* uzdevumā, kas ir Anglijas un Velsas centrālā iestāde, kā arī *Official Solicitor* (persona, kurai Anglijas un Velsas centrālajā iestādē ir administratīva atbildība) nosūtīja Īrijas centrālajai iestādei vēstuli, kurā minēts slēgta tipa iestādes un pilsētas, kurā atrodas šī iestāde, pašvaldības nosaukums. Šī vēstule bija noformēta tādējādi, ka to ir nosūtījusi šī vietējā pašvaldība. Minētajā vēstulē bija norādīts, ka slēgta tipa iestāde ir piekritusi *S. C.* ievietošanai.

32 2011. gada 10. novembrī *ICACU* un *Official Solicitor* nosūtīja Īrijas centrālajai iestādei slēgta tipa iestādes vēstuli, kurā šī pēdējā minētā iestāde apstiprināja, ka tā var piedāvāt *S. C.* ievietošanu saskaņā ar Regulas 56. pantu. *ICACU* un *Official Solicitor* norādīja, ka lieta tiek izbeigta, jo ievietošana ir apstiprināta.

High Court *izdotais ievietošanas rīkojums*

33 2011. gada 2. decembrī *High Court*, īstenojot savu jurisdikciju lietās par vecāku atbildību, nolēma, ka *S. C.* labsajūta liek tai steidzami noteikt bērna pārvietošanu uz slēgta tipa ārstniecisku un izglītības iestādi Anglijā. Tādējādi tā uzdeva ievietot *S. C.* šādā specializētajā iestādē Anglijā uz īsu laiku un pagaidu kārtā, paredzot, ka viņas ievietošanas nosacījumi un labsajūta tiks regulāri pārbaudīti. Šādu ievietošanu, kura ir veikta piespiedu kārtā, Īrijas tiesībās sauc par "secure care" (turpmāk tekstā – "piespiedu ievietošana aizsardzības nolūkos").

34 Pagaidu noregulējuma tiesvedībā izdotajā rīkojumā iesniedzējtiesa it īpaši ir atzinusi, ka Anglijas un Velsas centrālā iestāde ir devusi Regulas 56. panta 2. punktā prasīto piekrišanu un tā nav pretrunā nedz Regulas, nedz likuma noteikumiem. Iesniedzējtiesa ir uzsvērusi, ka, ņemot vērā lietas steidzamību, netika izskatīts jautājums par iespējamo procedūru Anglijā un Velsā, lai saskaņā ar Regulu atzītu un pasludinātu par izpildāmu nolēmumu par ievietošanu.

35 *HSE*, pamatojoties uz šo rīkojumu, pārvietoja *S. C.* uz Angliju, kur šī meitene, kas [aprūpes iestādē] ievietota piespiedu kārtā aizsardzības nolūkos, uzturas kopš tā laika. Pārvietošanas brīdī *HSE* nebija lūgusi izsniegt apliecinājumu, ar kuru par izpildāmu tiek pasludināts rīkojums par ievietošanu [aprūpes iestādē] Apvienotajā Karalistē.

Izskatīšanā esošā tiesvedība iesniedzējtiesā

36 Iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka visi lietas dalībnieki, izņemot pašu meiteni, piekrīt, ka ievietošana slēgta tipa iestādē apmierina īpašās šī bērna vajadzības. Tomēr iesniedzējtiesa, ņemot vērā lietas dalībnieku apsvērumus un tai iesniegtos pierādījumus, ir izteikusi šaubas par vairākiem jautājumiem.

37 Pirmkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jāatrisina jautājums par to, vai 2011. gada 2. decembra rīkojums ietilpst Regulas piemērošanas jomā, jo tas attiecas uz brīvības atņemšanas pasākumu.

38 Otrkārt, iesniedzējtiesai iesniegtie pierādījumi skaidri nenorādot, kura īpašā iestāde Anglijas tiesībās ir tieši noteikta kā "iestāde, kurai ir piekritība" Regulas 56. panta izpratnē.

39 Iesniedzējtiesai iesniegtajā apliecinājumā Anglijas un Velsas centrālā iestāde ir paziņojusi, ka tā nav "iestāde, kurai ir piekritība" Regulas 56. panta izpratnē, un ka Anglijā un Velsā nav vienas īpašas iestādes, kurai ir piekritība šī panta mērķiem, jo vairākas iestādes varētu veikt šo uzdevumu.

40 Iesniedzējtiesa norāda, ka praksē esot tā, ka piekrišanu, kura prasīta saskaņā ar šo pantu, dodot iestāde, kurā bērns ir ievietojams. Interešu konflikts varot rasties, ja kādas dalībvalsts tiesa varētu būt izdevusi rīkojumu, ka bērns ir ievietojams citas dalībvalsts teritorijā esošajā iestādē, un ja šī iestāde pati ir "iestāde, kurai ir piekritība", jo tā no šādas ievietošanas varētu gūt labumu. Iesniedzējtiesa norāda, ka atbilstoši tās uzaicinātā eksperta viedoklim saskaņā ar Regulas 56. pantu prasītā piekrišana ir jādod publisko tiesību iestādei.

41 Treškārt, iesniedzējtiesa jautā par rīkojuma, ar kuru ir paredzēta *S. C.* ievietošana, atzīšanu un pasludināšanu par izpildāmu.

42 Tā norāda, ka, ja procedūra, ar kuru ir atzīstams un pasludināms par izpildāmu nolēmums par bērna ievietošanu, ir jāuzsāk un jāpabeidz, pirms dalībvalsts novieto bērnu kādā citā dalībvalstī, praksē steidzamos gadījumos Regulai varētu tikt atņemta tās iedarbība. Savukārt, ja līdz šīs procedūras beigām bērns ir jāievieto prasītājas valsts iestādē un ja līdz tam brīdim ievietošanas rīkojums nevar radīt sekas, tad tas varētu arī apdraudēt bērna intereses, it īpaši viņa aizsardzības intereses.

43 Iesniedzējtiesa, ņemot vērā tai iesniegtos pierādījumus, jautā, vai attiecīgajām Apvienotās Karalistes iestādēm ir likumīgas tiesības saskaņā ar 2011. gada 2. decembra rīkojumu noteikt pasākumus, it īpaši pirms šī rīkojuma izpildāmības pasludināšanas. Ja šie pasākumi var tikt noteikti tikai tādējādi, ka

Anglijas tiesas veic pagaidu aizsardzības pasākumus saskaņā ar Regulas 20. pantu, tad tas nozīmētu, ka svarīgus lēmumus par *S. C.* aizsardzību uz ilgu laiku un saistībā ar *S. C.* piespiedu ievietošanu kritiskā brīdī varētu pieņemt tiesa, kurai nav jurisdikcijas vietā, kur atrodas *S. C.* pastāvīgā dzīvesvieta. Šāda situācija būtu pretrunā vienam no Regulas pamatmērķiem.

44 Iesniedzējtiesa jautā, kā rīkoties, ja šķiet, ka piespiedu ievietošana ir pretrunā Regulai, un vai šajā gadījumā *S. C.* ir tiesības vienkārši atstāt iestādi, kurā viņa pašreiz ir ievietota piespiedu kārtā, lai arī visi lietas dalībnieki, izņemot pašu bērnu, piekrīt, ka šī bērna interesēs ir uz laiku palikt šajā iestādē.

45 Ceturtkārt, no iesniegtajiem pierādījumiem izrietot, ka atkārtota piekrišana saskaņā ar Regulas 56. pantu un atkārtoti pieteikumi par ievietošanas nolēmuma atzīšanu un pasludināšanu par izpildāmu var tikt prasīti katrreiz, kad tiek atjaunots rīkojums, ar kuru attiecībā uz šo bērnu tiek turpināts piemērot piespiedu ievietošanu aizsardzības nolūkiem.

46 Iesniedzējtiesa uzskata, ka, ja šādas prasības tiktu izvirzītas, atjaunojot šos rīkojumus, tad tas nopietni ietekmētu praktisku un efektīvu iesniedzējtiesas izdoto rīkojumu izpildi vai iespēju turpināt tāda bērna kā *S. C.* ievietošanu. Ja katrreiz, kad būtu jāatjauno šie rīkojumi, tiktu prasīta atkārtota piekrišana un atkārtots apliecinājums par atzīšanu un izpildāmības pasludināšanu, tiktu apdraudēts šīs ievietošanas sistēmas mērķis.

47 Lai izvērtētu, kā vislabāk aizsargāt bērna intereses pamatlietā, un lai izlemtu, vai ir jāpatur spēkā meitenes ievietošana Anglijā esošajā slēgta tipa iestādē, *High Court* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai nolēmums, ar kuru bērnu uz noteiktu laiku piespiedu kārtā ievieto citā dalībvalstī esošā iestādē, kurā tiek sniegta ārstnieciska un izglītības aprūpe, ietilpst [..] Regulas [..] materiālajā piemērošanas jomā?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, kādi pienākumi, ja tādi ir, rodas no [..] Regulas [..] 56. panta attiecībā uz apspriešanās un piekrišanas mehānismu, lai nodrošinātu bērna, attiecībā uz kuru ir veicama šāda piespiedu ievietošana, efektīvu aizsardzību?

3) Vai tad, ja dalībvalsts tiesa apsver iespēju uz noteiktu laiku ievietot bērnu aprūpes iestādē citā dalībvalstī un ir saņēmusi šīs valsts piekrišanu atbilstoši [..] Regulas [..] 56. pantam, šādas ievietošanas priekšnosacījums ir tas, ka tiesas nolēmumu, ar kuru nosaka bērna ievietošanu uz noteiktu laiku aprūpes iestādē, kas atrodas citā dalībvalstī, ir jāatzīst un/vai jāpasludina par izpildāmu šajā otrajā dalībvalstī?

4) Vai tiesas nolēmumam, ar kuru nosaka bērna ievietošanu uz noteiktu laiku citā dalībvalstī esošā aprūpes iestādē, ja otra dalībvalsts ir devusi piekrišanu atbilstoši [..] Regulas [..] 56. pantam, ir jebkādas tiesiskās sekas šajā otrajā dalībvalstī, pirms tiek veikta atzīšana un/vai pasludināšana par izpildāmu un līdz procedūras, ar kuru tiecas panākt šādu atzīšanu un/vai izpildi, pabeigšanai?

5) Vai tad, ja tiesas nolēmums, ar kuru uz noteiktu laiku ievieto bērnu aprūpes iestādē citā dalībvalstī atbilstoši [..] Regulas [..] 56. pantam, tiek atjaunots uz turpmāku noteiktu laiku, [šajā] 56. pantā prasītā otras dalībvalsts piekrišana ir jāiegūst katrreiz, kad tiek nolemts par šādu atjaunošanu?

6) Vai tad, ja tiesas nolēmumu, ar kuru uz noteiktu laiku ievieto bērnu aprūpes iestādē citā dalībvalstī atbilstoši [..] Regulas [..] 56. pantam, atjauno uz turpmāku noteiktu laiku, šāds nolēmums ir jāatzīst un/vai jāizpilda šajā otrajā dalībvalstī katrā atjaunošanas reizē?”

Par steidzamības tiesvedību

48 *High Court* ir lūgusi šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot Reglamenta 104.b pantā paredzēto steidzamības tiesvedību.

49 Iesniedzējtiesa šo lūgumu ir pamatojusi, norādot, pirmkārt, ka šī lieta ir saistīta ar bērnu, kurš aizsardzības nolūkos pret viņa gribu ir ievietots slēgta tipa aprūpes iestādē. Otrkārt, tā norāda, ka runa ir arī par procedūru saistībā ar tāda bērna aizgādību, kurš pastāvīgi dzīvo Īrijā un kurš saskaņā ar šo procedūru ir ievietots slēgta tipa iestādē, kas atrodas citā dalībvalstī, kurā iesniedzējtiesas attiecīgās pilnvaras ir atkarīgas no Regulas piemērojamības attiecībā uz šo ievietošanas procedūru un tādējādi no atbildes uz uzdotajiem jautājumiem. Iesniedzējtiesa, atbildot uz lūgumu sniegt skaidrojumus, ir uzsvērusi, ka bērna stāvoklis prasa veikt steidzamus pasākumus. Bērns drīz kļūs pilngadīgs, kas ir brīdis, kad viņš vairs nebūs iesniedzējtiesas jurisdikcijā saistībā ar viņa kā bērna interešu aizsardzību, un viņa stāvoklis prasa, lai viņš īslaicīgi tiktu ievietots slēgta tipa iestādē un lai tiktu īstenota strukturētas un pieaugošas brīvības programma, kā rezultātā viņu varētu ievietot kādā ģimenē Anglijā.

50 Šādos apstākļos Tiesas otrā palāta pēc tiesneša referenta priekšlikuma un ģenerāladvokātes uzklausīšanas 2012. gada 29. februārī nolēma apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot steidzamības tiesvedību.

Ievada apsvērumi

51 Paralēli lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa saskaņā ar Regulas 20. pantu ir uzdevusi *HSE* lūgt palīdzību *High Court of Justice (England & Wales), Family Division* (Apvienotā Karaliste), lai līdz Tiesas nolēmuma pieņemšanai šajā lietā tiktu nodrošināta bērna uzņemšana aprūpē un viņa aizsardzība slēgta tipa iestādē Anglijā.

52 2012. gada 24. februārī *HSE* vērsās *High Court of Justice (England & Wales), Family Division*, iesniedzot pieteikumu par pagaidu un aizsardzības pasākumu noteikšanu saskaņā ar Regulas 20. pantu attiecībā uz *S. C.* ievietošanu Anglijā. Tajā pašā dienā šī pēdējā minētā tiesa šo pieteikumu apmierināja. *High Court of Justice* līdz cita tās rīkojuma izdošanai izdeva pagaidu rīkojumu, ka *S. C.* ir jāuzturas Anglijā esošajā slēgta tipa iestādē, lai tajā saņemtu vajadzīgo aprūpi un ārstēšanos, un ka šīs iestādes vadītājam un personālam ir tiesības veikt atsevišķus pasākumus, tostarp, ja nepieciešams, saprātīgās robežās pielietojot spēku, lai paturētu vai nogādātu atpakaļ *S. C.* attiecīgajā iestādē.

53 *HSE* arī lūdza, lai iesniedzējtiesas nolēmums, ar kuru 2011. gada 2. decembrī tika uzdota *S. C.* ievietošana Anglijā esošajā slēgta tipa iestādē, tiktu pasludināts par izpildāmu Apvienotajā Karalistē attiecībā pret *S. C.*, kuru pārstāv tās aizbildnis *ad litem*, *A. C.*, un pašvaldību, kuras teritorijā atrodas šī slēgtā tipa iestāde. Šis pieteikums tika iesniegts 2012. gada 24. februārī.

54 Ar 2012. gada 8. marta rīkojumu *High Court of Justice (England & Wales), Family Division*, atzina, ka iesniedzējtiesas 2011. gada 2. decembra nolēmums ir reģistrēts un ir izpildāms Anglijā un Velsā saskaņā ar Regulas 28. panta 2. punktu. Informācija par reģistrāciju tika nosūtīta *HSE*, lai par to tiktu paziņots atbildētājiem pamatlietā.

55 Iesniedzējtiesa savā atbildē uz Tiesas iesniegto lūgumu sniegt skaidrojumus ir norādījusi, ka tā vairākas reizes ir atjaunojusi 2011. gada 2. decembra ievietošanas rīkojumu, proti, 2011. gada 6., 9., 16. un 21. decembrī, 2012. gada 11., 23. un 27. janvārī, 2012. gada 3., 7., 9., 16. un 24. februārī, kā arī šī paša gada 9. martā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

56 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts tiesas nolēmums, kurā ir paredzēta bērna ievietošana citā dalībvalstī esošajā slēgta tipa ārstnieciskās un izglītības aprūpes iestādē, kā rezultātā aizsardzības nolūkos uz noteiktu laiku tiek atņemta brīvība, ietilpst Regulas materiālajā piemērošanas jomā.

57 No Regulas preambulas 5. apsvēruma izriet, ka, lai tiktu nodrošināta vienlīdzība attiecībā uz visiem bērniem, šī regula attiecas uz visiem nolēmumiem par vecāku atbildību, tostarp uz bērnu aizsardzības pasākumiem (2007. gada 27. novembra spriedums lietā C-435/06 *C*, Krājums, I-10141. lpp., 47. un 48. punkts).

58 Regulas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka Regulu piemēro civillietās, kas saistītas ar "vecāku atbildības iegūšanu, īstenošanu, deleģēšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu".

59 Regulas 2. panta 7. punkts "vecāku atbildību" definē kā "visas tiesības un pienākumus attiecībā uz bērna personu vai bērna īpašumu, kuras piešķir fiziskai vai juridiskai personai ar spriedumu, likumu izpildi vai nolīgumu, kam ir juridisks spēks". Šis jēdziens, kurš ir definējams plaši (iepriekš minētais spriedums lietā *C*, 49. punkts), ietver "aizgādības tiesības un saskarsmes tiesības". Saskaņā ar Regulas 2. panta 9. punktu aizgādības tiesības ietver tiesības un pienākumus, kas attiecas uz rūpēm par bērnu, it īpaši tiesības noteikt bērna dzīvesvietu. Atbilstoši Regulas 2. panta 8. punktam ar personu, kam ir vecāku atbildība, saprot "jebkuru personu, kam ir vecāku atbildība par bērnu". Nav svarīgi, ka aizbildnības tiesības – kā šajā lietā – ir tikušas nodotas iestādei.

60 Jēdziens "civillietas" Regulas 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā var pat tikt iekļauti pasākumi, kuri saskaņā ar dalībvalsts tiesībām izriet no publiskajām tiesībām (iepriekš minētais spriedums lietā *C*, 51. punkts). Tiesa tādējādi ir lēmusi, ka civillietu jēdziens ir attiecināms uz dalībvalsts nolēmumu, ar kuru paredzēta bērna uzņemšana un ievietošana audžuģimenē, kas dzīvo citas dalībvalsts jurisdikcijā, ja šis nolēmums ir ticis pieņemts saskaņā ar dalībvalsts publisko tiesību noteikumiem par bērnu aizsardzību (2009. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-523/07 *A*, Krājums, I-2805. lpp., 29. punkts).

61 Minētā 1. panta 2. punkta d) apakšpunktā ir paredzēts, ka šīs lietas var attiekties uz "bērna nodošanu audžuģimenē vai ievietošanu aprūpes iestādē".

62 Tāpat Regulas 56. pants nepārprotami attiecas uz bērna ievietošanu citas dalībvalsts iestādē.

63 Protams, Regulas 1. panta 2. punkta d) apakšpunktā un 56. pantā nav tiešas atsauces uz dalībvalsts tiesu nolēmumiem par bērna ievietošanu citas dalībvalsts iestādē, ja šajā ievietošanā ir iekļauts brīvības atņemšanas laikposms ārstnieciskiem un izglītības mērķiem. Tomēr šāds apstāklis nevar izslēgt šos nolēmumus no Regulas piemērošanas jomas. No iepriekš minētā sprieduma lietā *C* 30. punkta izriet, ka Regulas 1. panta 2. punktā ietvertais uzskaitījums, kā norāda jēdziena "tostarp" lietošana, nav visaptverošs un ir norādošs.

64 Kā norādījuši visi Tiesā apsvērumus iesniegušie lietas dalībnieki un valdības, ievietošanas iestādē jēdziens ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir iekļauta ievietošana slēgta tipa iestādē. Jebkāda citāda interpretācija neļautu izmantot Regulu attiecībā uz īpaši neaizsargātiem bērniem, kuriem šāda ievietošana ir nepieciešama, un būtu pretrunā Regulas mērķim, kas izklāstīts tās preambulas 5. apsvērumā, proti, nodrošināt vienlīdzību attiecībā uz visiem bērniem.

65 Regulas piemērošanas jomas izņēmumi ir paredzēti tās 1. panta 3. punktā. Saskaņā ar šīs tiesību normas g) apakšpunktu Regula neattiecas tikai uz "pasākumiem, ko veic saistībā ar bērnu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem", un tādējādi uz bērna ieslodzīšanas pasākumiem, ar kuriem tiek sodīta noziedzīga nodarījuma izdarīšana. No tā izriet, ka ievietošana, kas saistīta ar brīvības atņemšanu, ietilpst Regulas piemērošanas jomā, ja šī ievietošana ir noteikta, lai aizsargātu bērnu, nevis viņu sodītu.

66 Tādējādi uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka dalībvalsts tiesas nolēmums, kurā ir paredzēta bērna ievietošana citā dalībvalstī esošajā slēgta tipa ārstnieciskās un izglītības aprūpes iestādē, kā rezultātā aizsardzības nolūkos uz noteiktu laiku tiek atņemta brīvība, ietilpst Regulas materiālajā piemērošanas jomā.

Par otro jautājumu

67 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādi pienākumi izriet no Regulas 56. panta attiecībā uz apspriešanās un piekrišanas mehānismu saistībā ar bērna ievietošanu, ja – kā pamatlietā – tās rezultātā tiek atņemta brīvība.

68 Iesniedzējtiesa uzskata, ka principā dalībvalsts tiesai nav jāizvērtē citā dalībvalstī sniegtas piekrišanas par ievietošanu iemesli. Tā kā šī lieta attiecas uz tāda bērna interešu aizsardzību, kurš ir ievietots slēgta tipa iestādē dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas tiesa, kura ir noteikusi ievietošanu, un kurš atrodas īpaši neaizsargātā situācijā, iesniedzējtiesa, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 24. pantu, jautā, vai 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka jebkurai dalībvalsts tiesai, kura paredz ievietot bērnu citas dalībvalsts iestādē, ir jāpārbauda, ka tā ir saņēmusi derīgu šīs dalībvalsts kompetentās iestādes piekrišanu.

69 Šajā kontekstā tā vēlas noskaidrot, vai iestādei, kurai ir piekritīga piekrišanas sniegšana, ir jābūt saskaņā ar dalībvalsts, kurā atrodas šī iestāde, veiktu pasākumu tieši noteiktai iestādei, kura var nodrošināt neatkarīgu vērtējumu par to, vai plānotā ievietošana sniegs bērnam atbilstošu aprūpi un aizsardzību un vai tā būs bērna interesēs. Iesniedzējtiesa katrā ziņā uzskata, ka iestāde, kurai ir piekritība, nevar būt iestāde, kurā ir plānots veikt ievietošanu.

70 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas 56. panta 1. punktā ir norādīts, ka, ja publiskās institūcijas iesaistīšanās šajā dalībvalstī ir vajadzīga vietējiem bērnu ievietošanas gadījumiem, ir jāapspriežas ar tās valsts centrālo iestādi, kurai izteikts lūgums, vai citu iestādi, kurai ir piekritība šajā dalībvalstī. Ja šāda iesaistīšanās nav vajadzīga, tad saskaņā ar Regulas 56. panta 4. punktu ir tikai jāinformē tās valsts centrālā iestāde, kurai izteikts lūgums, vai cita iestāde, kurai ir piekritība šajā dalībvalstī.

71 Šajā lietā Apvienotās Karalistes valdība ir norādījusi, ka publiskās institūcijas iesaistīšanās ir vajadzīga tādā bērna vietējā ievietošanas gadījumā, kas turklāt ir līdzīgs pamatlietā apspriestajam gadījumam.

72 Saskaņā ar Regulas 56. panta 2. punktu nolēmumu par bērna ievietošanu citā dalībvalstī var pieņemt tikai tad, ja tās valsts "centrālā iestāde", kurai izteikts lūgums, ir piekritusi ievietošanai.

73 No Regulas 56. panta 1. punktā minētā formulējuma "centrālā iestāde vai cita iestāde, kurai ir piekritība" izriet, ka centrālā iestāde var būt iestāde, kurai ir piekritība. Tādējādi šīs regulas 56. panta 2. punktā minētais jēdziens "iestāde, kurai ir piekritība" apzīmē vai nu "centrālo iestādi", vai arī jebkuru "citu iestādi, kurai ir piekritība" šī panta 1. punkta izpratnē. No tā izriet, ka ar Regulas 56. pantu ir atļauts šajā jomā izveidot decentralizētu sistēmu, kurā ietvertas vairākas iestādes, kurām ir piekritība.

74 Regulas 56. pants ir jālasa kopā ar tās 53.—55. pantu.

75 Regulas 53. pantā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts izraugās centrālo iestādi, lai "palīdzētu šīs regulas piemērošanā", un nosaka katras no tām ģeogrāfisko vai funkcionālo piekritību. Tās 54. pantā ir noteiktas centrālo iestāžu vispārējās funkcijas un norādīts, ka tās veic pasākumus, lai pilnveidotu šīs regulas piemērošanu.

76 Regulas 55. pantā ir noteikts, ka centrālās iestādes pēc lūguma no citas dalībvalsts centrālās iestādes vai no personas, kam ir vecāku atbildība, sadarbojas īpašos gadījumos, lai sasniegtu šīs regulas mērķus. Atbilstoši šī panta d) punktam centrālās iestādes tieši vai ar valsts institūciju vai citu struktūru starpniecību veic visus attiecīgos pasākumus, lai sniegtu informāciju un palīdzību, kas vajadzīga tiesām, lai piemērotu Regulas 56. pantu.

77 Papildus Regulas 53.—56. pantā minētajiem pienākumiem dalībvalstīm attiecībā uz piekrišanas mehānismu ir rīcības brīvība.

78 Regulas 56. panta 3. punktā ir tieši paredzēts, ka piekrišanas saņemšanas procedūru reglamentē tās valsts tiesību akti, kurai izteikts lūgums.

79 Tomēr, kā tostarp ir uzsvērušas *A. C.* un Komisija, valstij, kurai izteikts lūgums, ir jāraugās, lai tās tiesību akti neapdraudētu Regulas mērķus vai neatņemtu tai tās lietderīgo iedarbību.

80 Regulas 56. panta 2. punkta mērķis ir ļaut, pirmkārt, tās valsts kompetentajām iestādēm, kurai izteikts lūgums, piekrist vai nepiekrist iespējamajai attiecīgā bērna uzņemšanai un, otrkārt, prasītājas valsts tiesām nodrošināt, lai pirms lēmuma par bērna ievietošanu iestādē pieņemšanas valstī, kurai izteikts lūgums, tiktu veikti pasākumi ievietošanas šajā valstī nolūkā.

81 Kā izriet no paša Regulas 56. panta 2. punkta formulējuma, dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentajai iestādei ir jāsniedz piekrišana par ievietošanu, pirms prasītājas dalībvalsts tiesa ir pieņēmusi nolēmumu par ievietošanu. Piekrišanas obligātums ir uzsvērts ar to, ka Regulas 23. panta g) punktā ir paredzēts, ka nolēmums, kas saistīts ar vecāku atbildību, netiek atzīts, ja nav ievērota 56. pantā noteiktā procedūra.

82 Līdz ar to dalībvalstīm ir jāparedz skaidri noteikumi un procedūras Regulas 56. pantā paredzētās piekrišanas sniegšanai, lai tiktu nodrošināta tiesiskā drošība un ātrums. Ar procedūrām tostarp ir jāļauj tiesai, kas plāno noteikt ievietošanu, viegli identificēt iestādi, kurai ir piekritība, un iestādei, kurai ir piekritība, – sniegt vai atteikt tās piekrišanu īsā termiņā.

83 Šajā ziņā ir jāuzsver īpašā centrālo iestāžu nozīme atbilstoši Regulas 55. pantam. Lai tiktu īstenoti Regulā minētie mērķi, ir svarīgi, ka centrālās iestādes pēc lūguma no citas dalībvalsts centrālās iestādes vai no personas, kam ir vecāku atbildība, sadarbojas, lai tostarp nodrošinātu, ka prasītājas dalībvalsts tiesu rīcībā ir precīza un skaidra informācija, lai piemērotu Regulas 56. pantu.

84 Attiecībā uz dalībvalsts iestādes, kurai ir piekritība attiecībā uz piekrišanas sniegšanu par ievietošanas nolēmumu, kuru pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa, jēdzienu ir jānorāda, ka jēdziens "iestāde" principā nozīmē publisko tiesību iestādi.

85 Visi apsvērumus iesniegušie lietas dalībnieki un valdības piekrīt šai interpretācijai.

86 Turklāt minētā interpretācija izriet no paša Regulas 56. panta formulējuma. Dažās Regulas valodu versijās ir norādīts, ka ir vajadzīga valsts iestādes piekrišana. Citās tās valodu versijās ir izmantoti jēdzieni, kuri norāda uz par piekrišanas sniegšanu atbildīgās iestādes valstisko raksturu. Turklāt Regulas 56. panta 1. punktā ir minēta atsauce uz "publiskajām institūcijām", kuru iesaistīšanās ir vajadzīga dalībvalstī vietējiem bērnu ievietošanas gadījumiem.

87 Tomēr ir jāņem vērā dalībvalstīs pastāvošās atšķirīgās koncepcijas par to, kas ietilpst publiskajās tiesībās, jo Regulas 56. panta 3. punktā attiecībā uz piekrišanas procedūru ir atsauce uz dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesību aktiem.

88 Katrā ziņā ir jānorāda, ka piekrišana, kuru sniedz iestāde, kas bērnus uzņem par atlīdzību, pati par sevi nevar tikt uzskatīta par piekrišanu, kuru sniedz iestāde, kurai ir piekritība Regulas 56. panta 2. punkta izpratnē. Neatkarīgs ieteiktās ievietošanas atbilstības vērtējums ir būtisks bērna aizsardzības pasākums, it īpaši, ja ar šo ievietošanu ir paredzēta brīvības atņemšana. Iestāde, kura gūst peļņu no ievietošanas, nevar šajā ziņā pieņemt neatkarīgu lēmumu.

89 Šī sprieduma 38.—40. punktā izklāstīto īpašo pamatlietā esošo apstākļu dēļ iesniedzējtiesa ir jautājusi, vai tad, ja tiesnesis, kurš ir plānojis noteikt ievietošanu, ir balstījies uz acīmredzamu piekrišanu, nenosakot, vai šo piekrišanu ir sniegusi iestāde, kurai ir piekritība, ir iespējams labot šo kļūdu, pat ja bērna interesēs ievietošana jau ir notikusi.

90 Tiesas sēdē tika uzsvērts, ka bērna interesēs būtu vēlams atļaut šādu kļūdu labot *a posteriori*, ja tiek konstatēts, ka piekrišanas saņemšanai ir veikti pasākumi, bet ka tiesnesim, kurš pieņēmis nolēmumu par ievietošanu, nav skaidrības par to, vai Regulas 56. pantā prasīto piekrišanu tiesiski ir sniegusi dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentā iestāde. Līdz ar to būtu vienīgi jālabo kāds konkrēts procedūras aspekts.

91 Komisija līdz ar to ir norādījusi uz situāciju, kurā tiesnesis, kurš pieņēmis nolēmumu par ievietošanu, ir domājis, ka viņš ir saņēmis piekrišanu saskaņā ar Regulas 56. pantu, bet pārpratuma dēļ viņš ir pieņēmis lēmumu, kas pārsniedz valsts, kurai izteikts lūgums, kompetentās iestādes sniegto piekrišanu. Šādā gadījumā Komisijai nebūtu iebildumu, ka Regula tiktu interpretēta tādējādi, ka izpildes procedūras laikā tiesnesis, kurš izskata attiecīgo lietu, aptur tiesvedību un ka tādējādi ir iespējams saņemt piekrišanu saskaņā ar Regulas 56. pantu.

92 Šajā ziņā, ja prasītājas dalībvalsts tiesnesis ir pieņēmis nolēmumu par ievietošanu, pamatojoties uz acīmredzamu iestādes, kurai ir piekritība, sniegtu piekrišanu, bet ja informācija par piekrišanas procedūru saskaņā ar Regulas 56. pantu rada neskaidrības par to, vai pilnībā ir tikušas ievērotas šī panta prasības, ir svarīgi, lai šim tiesnesim būtu iespēja labot šo situāciju *a posteriori*, lai tiktu nodrošināts, ka piekrišana ir sniegta tiesiski.

93 Savukārt, ja apspriešanās starp attiecīgajām centrālajām iestādēm vispār nav notikusi vai dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentā iestāde vispār nav izteikusi piekrišanu, procedūra piekrišanas saņemšanai ir jāsāk vēlreiz un prasītājas dalībvalsts tiesnesim ir jāpieņem jauns nolēmums par ievietošanu pēc tam, kad viņš ir noteicis, ka piekrišana ir saņemta tiesiski.

94 Vēl ir jāprecizē, ka pamatlietā Apvienotās Karalistes valdība tiesas sēdē ir norādījusi, ka šajā lietā apspriestā slēgta tipa iestāde – pretēji iesniedzējtiesas lēmumā norādītajam – nav privāttiesību iestāde un to pārvalda pašvaldība, kas nozīmē, ka Regulas 56. pantā prasītā piekrišana ir sniegta tiesiski.

95 Tādējādi uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 56. panta 2. punktā minētā piekrišana pirms nolēmuma par bērna ievietošanu pieņemšanas ir jāsniedz kompetentai publisko tiesību iestādei. Nepietiek, ka piekrišanu sniedz iestāde, kurā bērns ir ievietojams. Pamatlietā esošajos apstākļos, kad dalībvalsts tiesai, kura pieņēmusi nolēmumu par ievietošanu, ir neskaidrības par to, vai dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, piekrišana ir sniegta tiesiski, jo nav bijis iespējams precīzi noteikt, kura šajā pēdējā minētajā valstī ir iestāde, kurai ir piekritība, ir iespējama kļūdas labošana, lai tiktu nodrošināts, ka pilnībā ir ievērota Regulas 56. pantā paredzētā prasība par piekrišanu.

Par trešo un ceturto jautājumu

96 Uzdodot trešo un ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts tiesas nolēmums, ar kuru tiek noteikta bērna piespiedu ievietošana citā dalībvalstī esošā slēgta tipa iestādē, pirms tā izpildes dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, ir jāatzīst un jāpasludina par izpildāmu šajā dalībvalstī. Tā arī vēlas zināt, vai šāds nolēmums par ievietošanu rada tiesiskas sekas dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, pirms tā pasludināšanas par izpildāmu.

97 Apvienotās Karalistes valdība, atbildot uz Tiesas saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 24. panta otro daļu un Reglamenta 54.a pantu uzdotajiem jautājumiem, ir norādījusi, ka 2011. gada 2. decembra rīkojums ticis reģistrēts un pasludināts par izpildāmu Apvienotajā Karalistē ar *High Court of Justice (England & Wales), Family Division, Principal Registry* (Apvienotā Karaliste) 2012. gada 8. marta rīkojumu.

98 *HSE*, *S. C.*, *A. C.*, Īrija un Vācijas valdība norāda, ka ar Regulas 21. pantu ir ieviesta dalībvalsts tiesās pieņemtu nolēmumu atzīšanas visās dalībvalstīs prezumpcija. Tādējādi, ja dalībvalsts tiesa ir paredzējusi noteikt nepilngadīga bērna ievietošanu uz noteiktu laiku citā dalībvalstī esošajā iestādē un ir saņēmusi šīs valsts piekrišanu atbilstoši Regulas 56. pantam, pieteikuma, ar kuru tiek lūgts šo lēmumu par ievietošanu pasludināt par izpildāmu, iesniegšana ne vienmēr esot nepieciešama, lai tas radītu sekas dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, tostarp tādā gadījumā kā pamatlietā.

99 Apvienotās Karalistes valdība un Komisija savukārt uzskata, ka šāds lēmums nerada sekas, jo dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesa to nav pasludinājusi par izpildāmu.

Par atzīšanu

100 Saskaņā ar Regulas 21. pantu dalībvalstī pasludināts nolēmums pārējās dalībvalstīs atzīstams bez jelkādas īpašas procedūras.

101 Kā izriet no Regulas preambulas 2. apsvēruma, tiesas nolēmumu savstarpējās atzīšanas princips ir pamats patiesas tiesiskuma telpas izveidei (2010. gada 15. jūlija spriedums lietā C-256/09 *Purrucker*, Krājums, I-7353. lpp., 70. punkts).

102 Atbilstoši minētās regulas preambulas 21. apsvērumam šī atzīšana ir jābalsta uz savstarpējas uzticēšanās principu.

103 Tieši šīs savstarpējās uzticēšanās rezultātā varēja tikt ieviesta obligātā jurisdikciju sistēma, kas ir jāievēro visām tiesām, kuras ietilpst Regulas piemērošanas jomā, un atbilstoša dalībvalstu atteikšanās no to iekšējiem noteikumiem par nolēmumu atzīšanu un izpildi, tā vietā izmantojot vienkāršotu nolēmumu, kas taisīti tiesas procesos lietās par vecāku atbildību, atzīšanas un izpildes mehānismu (iepriekš minētais spriedums lietā *Purrucker*, 72. punkts). Kā precizēts šīs regulas 24. pantā, citas dalībvalsts tiesas nedrīkst apstrīdēt pirmās tiesas sniegto vērtējumu par tās jurisdikciju. Turklāt Regulas 26. pantā ir paredzēts, ka nekādos apstākļos nolēmumu nedrīkst pārskatīt pēc būtības.

104 Vecāku atbildības jomā pieņemto nolēmumu neatzīšanas iemesli ir ierobežoti uzskaitīti Regulas 23. pantā. Saskaņā ar šī 23. panta g) punktu nolēmumu, kas saistīts ar vecāku atbildību, neatzīst, ja nav ievērota Regulas 56. pantā noteiktā procedūra.

105 Dalībvalsts tiesas nolēmums par bērna ievietošanu citas dalībvalsts iestādē ir atzīstams, ja vien šajā citā dalībvalstī nav pieņemts nolēmums par neatzīšanu, un nav atzīstams līdz brīdim, kad šāds nolēmums tiek pieņemts.

106 No lietas materiāliem neizriet, ka ieinteresētā persona atbilstoši Regulas 21. panta 3. punktam būtu lūgusi pieņemt nolēmumu par ievietošanas lēmuma neatzīšanu.

Par izpildāmības pasludināšanas nepieciešamību

107 Saskaņā ar Regulas 28. panta 1. punktu "spriedums, kas nosaka vecāku atbildības īstenošanu attiecībā uz bērnu, kas taisīts kādā dalībvalstī un ir izpildāms šajā dalībvalstī, un ir ticis nosūtīts, ir jāizpilda citā dalībvalstī, ja pēc kādas ieinteresētās puses pieteikuma tas izsludināts par tur izpildāmu".

108 Apvienotajā Karalistē saskaņā ar Regulas 28. panta 2. punktu reģistrācija izpildei Anglijā un Velsā, Skotijā vai Ziemeļīrijā – atkarībā no vietas, kurā nolēmums ir izpildāms, – aizstāj izpildāmības pasludināšanu.

109 *S. C.* ir norādījusi, ka Regulā vispārīgi nav prasīts, ka attiecībā uz bērnu noteikts piespiedu pasākums ir jāpasludina par izpildāmu. Šāda izpildāmības pasludināšana ir prasīta, tikai lai izpildītu attiecībā uz pilngadīgajām personām pieņemtu nolēmumu. Taču pamatlietā gan *S. C.* ieceltais aizbildnis *ad litem*, gan māte, kas ir puse tiesvedībā, ir izteikuši savu piekrišanu ievietošanai. Vācijas valdība tiesas sēdē izteicās līdzīgi, apgalvojot, ka uz pasākumiem, ar kuriem tiek nodrošināta nolēmumu, kas pieņemti pret bērna gribu, īstenošana, netiek attiecināts izpildes jēdziens.

110 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka nolēmums, ar kuru tiek noteikta bērna ievietošana slēgta tipa iestādē, ir nolēmums, kas saistīts ar vecāku atbildības izpildi. Pamatlietā bērns ir iebildis pret tiesas nolēmumu, ar kuru ir noteikta viņa ievietošana šādā iestādē, jo viņam pret viņa gribu tiek atņemta brīvība. Iesniedzējtiesa turklāt uzsver, ka, ja *S. C.* aizbēgtu no slēgta tipa iestādes, kurā viņa ir ievietota, būtu nepieciešama Apvienotās Karalistes iestāžu palīdzība, lai viņu viņas pašas aizsardzības nolūkā piespiedu kārtā nogādātu atpakaļ šajā iestādē.

111 Nolēmums, ar kuru tiek noteikta ievietošana slēgta tipa iestādē, skar Hartas 6. pantā atzītās pamattiesības uz "ikviena" un tādējādi arī "nepilngadīgas personas" brīvību.

112 Jāpiebilst, ka gadījumos, kad personas, kuras īsteno vecāku atbildību, ir piekritušas, ka bērns ir ievietojams slēgta tipa iestādē, šo personu nostāja var mainīties atkarībā no apstākļu izmaiņām.

113 No tā izriet, ka, lai tiktu nodrošināta atbilstoša Regulā paredzētās sistēmas darbība, priekšnoteikums dalībvalsts tiesas nolēmuma, ar kuru noteikta bērna ievietošana slēgta tipa iestādē citā dalībvalstī, īstenošanai attiecībā uz šo bērnu piespiedu kārtā ir tāds, ka nolēmums ir pasludināts par izpildāmu šajā pēdējā minētajā valstī.

114 Iesniedzējtiesa, kā arī *HSE*, *S. C.*, Īrija un Vācijas valdība, ņemot vērā pamatlietas īpašo steidzamību, tomēr ir nobažījušās par kavēšanos, kas ir izpildes procedūras norises neatņemama sastāvdaļa. Ievietošana Anglijā esot bijusi paredzēta tikai tāpēc, ka Īrijā nav bijis atbilstošas ievietošanas iespējas, un ievietošanu turklāt neesot varēts aizkavēt, jo pastāvējis augsts attiecīgā bērna fiziskās integritātes apdraudējuma risks.

115 To argumentācija būtībā balstās uz apgalvojumu, ka ievietošanas, par kuru nolēmums ir pieņemts vienā dalībvalstī, īstenošana citā dalībvalstī steidzamības un bērna interešu dēļ nevar būt atkarīga no tā, ka valsts, kurai izteikts lūgums, pasludina par izpildāmu nolēmumu par ievietošanu, kas pieņemts prasītājā valstī. Pasludināšanas par izpildāmu prasība apdraudētu pārrobežu ievietošanu efektivitāti.

116 Jānorāda, ka Savienības likumdevējs Regulas III nodaļas 4. iedaļā ir tieši atteicies ātruma dēļ prasīt divu veidu nolēmumu pasludināšanu par izpildāmiem, proti, attiecībā uz atsevišķiem ar saskarsmes tiesībām saistītiem nolēmumiem un atsevišķiem nolēmumiem, kuros noteikta bērna atpakaļatdošana. Šo pasludināšanu ar zināmiem nosacījumiem aizstāj izcelsmes tiesas apliecinājums, kuram šajā gadījumā ir jāpievieno tiesas nolēmums, kas attiecas uz vienu vai otru nolēmumu kategoriju.

117 Līdz ar to Regulas 42. panta 1. punktā paredzētā apliecības izsniegšana izcelsmes dalībvalstī ir atzīstama un uzreiz kļūst izpildāma citā dalībvalstī un pret tās atzīšanu nevar iebilst (2010. gada 22. decembra spriedums lietā C-491/10 PPU *Aguirre Zarraga*, Krājums, I-14247. lpp., 48. punkts).

118 No Regulas izriet, ka tikai tieši minētās abu nolēmumu kategorijas ar zināmiem nosacījumiem var tikt īstenotas dalībvalstī, pat ja šie nolēmumi tajā nav pasludināti par izpildāmiem. Tādējādi attiecībā uz pārējiem nolēmumiem vecāku atbildības jomā, kuri ir jāīsteno citā dalībvalstī, ir jāievēro izpildāmības procedūra.

119 Līdz ar to apstākļi, kuri norāda uz īpašu steidzamību, paši par sevi nevar ietekmēt to, ka izpildes pasākumus citā dalībvalstī var pamatot ar nolēmumu, ar kuru tiek noteikta ievietošana slēgta tipa iestādē un kura izpildāmība vēl nav atzīta.

120 Regulas 56. panta 2. punktā paredzētā piekrišanas procedūra nevar aizstāt izpildāmības pasludināšanu. Šīm abām procedūrām ir atšķirīgs mērķis. Lai arī piekrišanas šīs tiesību normas izpratnē mērķis ir atcelt šķēršļus, ar kuriem var tikt iebilsts pret pārrobežu ievietošanu, izpildāmības pasludināšana ir domāta, lai varētu izpildīt nolēmumu par ievietošanu slēgta tipa iestādē. Turklāt Regulas 56. pantā nav prasīta tiesas iesaistīšanās, jo iestāde, kurai ir piekritība, var būt arī administratīva iestāde.

121 Neskarot grozījumus, kurus Savienības likumdevējs attiecīgā gadījumā varētu izdarīt Regulā, lai apmierinātu vairāku ieinteresēto personu, kuras sniegušas apsvērumus tiesas sēdē, bažas jautājumā par kavēšanos, kas ir izpildes procedūras norises neatņemama sastāvdaļa, visbeidzot ir jāizvērtē, kādas tajā ir paredzētas iespējas nolūkā nodrošināt Regulas lietderīgo iedarbību un atbilstošu darbību, lai nonāktu pie efektīviem risinājumiem gadījumā, kad runa ir par pārrobežu ievietošanu, kas prasa īpaši tūlītēju rīcību.

122 Šajā ziņā no Regulas 31. panta 1. punkta izriet, ka tiesa, kurā iesniegts pieteikums par izpildes pasludināšanu, sagatavo nolēmumu nekavējoties un personai, pret kuru lūgta izpilde, un bērnam nav tiesību šajā procedūras stadijā iesniegt apsvērumus. Pieteikumu var noraidīt tikai kāda Regulas 22.—24. pantā noteiktā neatzīšanas iemesla dēļ. Nekādos apstākļos nolēmums nav pārskatāms pēc būtības.

123 Regulas 33. pantā ir noteikts, ka jebkura puse var pārsūdzēt nolēmumu par izpildes pasludināšanas pieteikumu mēneša laikā pēc šī paziņojuma izsniegšanas. Ja tās puses pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz kuru tiek prasīta izpilde, ir dalībvalstī, kurā nav tikusi pasludināta izpilde, pārsūdzības termiņš ir divi mēneši un tas sākas dokumentu izsniegšanas dienā. Regulas 34. pantā ir paredzēts, ka apelācijas tiesas nolēmumu var apstrīdēt tikai saskaņā ar tiesas procesiem, kas minēti sarakstā, kuru katra dalībvalsts paziņojusi Komisijai saskaņā ar Regulas 68. pantu.

124 Tiesas sēdē tika uzsvērts, ka Regulas 33. un 34. pantā paredzēto procedūru ilgums varētu būt ievērojams un tādējādi apdraudēt minētās regulas efektivitāti un lietderīgo iedarbību.

125 Šajā ziņā, lai netiktu pieļauts, ka pret nolēmumu par izpildāmības pasludināšanu iesniegtās pārsūdzības apturošā iedarbība varētu apšaubīt Regulas 31. pantā noteikto prasību par nolēmuma sagatavošanu nekavējoties, Regula, kā savā viedoklī ir norādījusi ģenerāladvokāte un kā tiesas sēdē ir ieteikusi Komisija, ir jāinterpretē tādējādi, ka nolēmums par ievietošanu kļūst izpildāms brīdī, kad dalībvalsts tiesa, kurai izteikts lūgums, saskaņā ar minēto 31. pantu ir pasludinājusi šo nolēmumu par izpildāmu.

126 Regulas formulējums pieļauj šādu interpretāciju. Proti, tās 28. panta 1. punktā ir noteikts, ka nolēmumi par vecāku atbildības īstenošanu, kas taisīti kādā dalībvalstī, ir izpildāmi citā dalībvalstī, ja pēc kādas ieinteresētās puses pieteikuma tie ir pasludināti par tur izpildāmiem.

127 Regulas interpretācijas un piemērošanas nolūkā ir jāpieņem tādi nolēmumi, kuros tiek ievērots bērnu interešu kritērijs, ņemot vērā Hartas 24. pantu. Bērna intereses pārrobežu ievietošanas gadījumos, kuriem ir raksturīga īpaša steidzamība, var prasīt, lai tiktu atļauts elastīgs risinājums attiecībā uz izpildes procedūras ilgumu, ja šāda risinājuma neesamības gadījumā kavēšanās apdraudētu nolēmuma, ar kuru noteikta pārrobežu ievietošana, mērķi.

128 Turklāt Tiesa ir nolēmusi, ka pretēji Regulas 33.—35. pantā paredzētajai procedūrai attiecībā uz pieteikumiem par izpildes pasludināšanu nolēmumus, kas pieņemti saskaņā ar tās III nodaļas 4. iedaļu (saskarsmes tiesības un bērna atpakaļatdošana), izcelsmes tiesa var pasludināt par izpildāmiem neatkarīgi no jebkādas pārsūdzēšanas iespējas vai nu izcelsmes dalībvalstī, vai arī izpildes dalībvalstī (2008. gada 11. jūlija spriedums lietā C-195/08 PPU *Rinau*, Krājums, I-5271. lpp., 84. punkts).

129 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, lai Regulai netiktu atņemta tās lietderīgā iedarbība, dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmums attiecībā uz pieteikumu par izpildes pasludināšanu ir jāpieņem īpaši ātri un par šādu dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmumu iesniegtajām pārsūdzībām nevar būt apturoša iedarbība.

130 Turklāt Regulas 20. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tās dalībvalsts tiesa, kurā atrodas bērns, ar zināmiem nosacījumiem var noteikt pagaidu pasākumus vai aizsardzības pasākumus, kuri šajā valstī paredzēti likumā, arī tad, ja saskaņā ar šo regulu lietas izskatīšana pēc būtības piekrīt citas dalībvalsts tiesai. Tā kā tas ir izņēmums no minētajā regulā paredzētās piekritības sistēmas, šis noteikums ir jāinterpretē šauri (2009. gada 23. decembra spriedums lietā C-403/09 PPU *Detiček*, Krājums, I-12193. lpp., 38. punkts).

131 Šie pasākumi ir piemērojami bērniem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir vienā dalībvalstī un kuri uz laiku vai neparedzēti uzturas citā dalībvalstī un atrodas situācijā, kura varētu būtiski kaitēt viņu labklājībai, ieskaitot viņu veselību vai attīstību, kas tādējādi attaisno aizsardzības pasākumu tūlītēju noteikšanu. Šo pasākumu pagaidu raksturs izriet no tā, ka saskaņā ar Regulas 20. panta 2. punktu tie zaudē spēku brīdī, kad dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības, ir veikusi pasākumus, ko tā uzskata par atbilstošiem (iepriekš minētais spriedums lietā *A*, 48. punkts).

132 Pamatlietā *High Court of Justice (England & Wales), Family Division*, par *HSE* iesniegto pieteikumu saskaņā ar Regulas 20. pantu ir izdevusi rīkojumu, nosakot pagaidu un aizsardzības pasākumus, kas vajadzīgi *S. C.* ievietošanai aizsardzības nolūkā līdz brīdim, kad tiks pabeigta procedūra par 2011. gada 2. decembra rīkojuma pasludināšanu par izpildāmu.

133 Tādējādi uz trešo un ceturto uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regula ir jāinterpretē tā, ka dalībvalsts tiesas nolēmums, ar kuru noteikta bērna piespiedu ievietošana citā dalībvalstī atrodošamies slēgta tipa iestādē, pirms tā izpildes dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, šajā dalībvalstī ir jāpasludina par izpildāmu. Lai šai regulai netiktu atņemta tās lietderīgā iedarbība, dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmums attiecībā uz pieteikumu par izpildāmības pasludināšanu ir jāpieņem īpaši ātri un par šādu dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmumu iesniegtajām pārsūdzībām nevar būt apturoša iedarbība.

Par piekto un sesto jautājumu

134 Uzdodot piekto un sesto jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa jautā, vai tad, ja dalībvalsts tiesa, kas uz noteiktu laiku ir noteikusi bērna ievietošanu aprūpes iestādē citā dalībvalstī atbilstoši Regulas 56. pantam, pieņem jaunu nolēmumu, lai pagarinātu ievietošanas ilgumu, katru reizi ir jāsaņem dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentās iestādes, kas minēta Regulas 56. panta 2. punktā, piekrišana un izpildāmības pasludināšana saskaņā ar Regulas 28. pantu.

135 Tā kā iesniedzējtiesa vēlas noteikt ievietošanu kā pagaidu noregulējuma pasākumu uz cik vien iespējams īsu laikposmu un vajadzības gadījumā atjaunot nolēmumus par ievietošanu uz tikpat īsiem laikposmiem, tai nešķiet iespējams katrā atjaunošanas reizē prasīt, lai tiktu īstenotas šo nolēmumu piekrišanas un izpildes procedūras.

136 *HSE*, *S. C.* un Īrija uzskata, ka, pat ja tiktu pieņemts, ka Regulas 28. panta piemērošana ir vajadzīga tādā gadījumā kā pamatlietā, nav jāsaņem jauns nolēmums par ievietošanas nolēmuma izpildāmības pasludināšanu attiecībā uz katru nolēmumu, ar kuru tiek pagarināts ievietošanas laikposms, jo sākotnējā nolēmuma izpildāmības pasludināšana ir piemērojama nolēmumam par tā pagarināšanu vai atjaunošanu.

137 Vācijas valdība, Apvienotās Karalistes valdība un Komisija savukārt norāda, ka par jebkuru nolēmumu, ar kuru tiek pagarināts sākotnējais nolēmums par ievietošanu, ir jāsaņem kā dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentās iestādes piekrišana, ja vien šīs iestādes sākotnēji sniegtā piekrišana nav bijusi izteikta tādējādi, ka tā aptver iespējamos pagarinājumus, tā arī katrā ziņā jebkurš nolēmums ir jāpasludina par izpildāmu dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, tā, it kā runa būtu par jaunu nolēmumu.

138 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no šī sprieduma 81. punkta izriet, ka dalībvalsts tiesa var pieņemt nolēmumu par bērna ievietošanu citā dalībvalstī esošajā iestādē tikai tad, ja valsts, kurai izteikts lūgums, kompetentā iestāde iepriekš ir piekritusi šai ievietošanai. No tā izriet, ka, ja dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, kompetentā iestāde ir piekritusi ievietošanai, kuras laika robežas ir noteikusi kompetentā tiesa, šī ievietošana nevar tikt pagarināta, nesaņemot jaunu šīs iestādes piekrišanu.

139 Tādējādi, ja – kā pamatlietā – ievietošana ir plānota uz ļoti īsu laiku, par šo ievietošanu sniegtā piekrišana nevar radīt sekas pēc šai ievietošanai noteiktā laikposma, ja vien nav bijuši atļauti iespējami šī laikposma pagarinājumi.

140 Līdz ar to dalībvalsts tiesa, kas paredz bērna ievietošanu citā dalībvalstī esošajā slēgta tipa iestādē, varētu, ievērojot šādu ievietošanu mērķi, proti, paredzēt piespiedu ievietošanu uz ierobežotu laikposmu un ar pietiekami īsiem starplaikiem pārbaudīt, vai ir saglabājama piespiedu ievietošana, lūgt, lai tiktu sniegta piekrišana uz pietiekami ilgu laikposmu, lai izvairītos no neērtībām, kas ir saistītas ar atkārtotiem un īslaicīgiem piekrišanas pasākumiem, tomēr neskarot šīs tiesas tiesības laikposmā, uz kuru attiecas piekrišana, atkarībā no bērna interesēm samazināt tā ievietošanas ilgumu.

141 Attiecībā uz izpildes procedūru jānorāda, ka, ja dalībvalsts tiesas nolēmums par bērna ievietošanu citā dalībvalstī esošajā iestādē ir pasludināts par izpildāmu, izpildes pasākumi var tikt pamatoti ar nolēmumu, kas pasludināts par izpildāmu, tikai robežās, kuras izriet no paša nolēmuma.

142 Šajā ziņā saistībā ar Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) Tiesa ir nospriedusi, ka nav nekāda iemesla izpildes laikā nolēmumam piešķirt tiesības, kādu tam nav tā izcelsmes dalībvalstī, vai sekas, kādas šāda paša veida nolēmums tieši neradītu dalībvalstī, kurā prasīta izpilde (2009. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-420/07 *Apostolides*, Krājums, I-3571. lpp., 66. punkts, un 2011. gada 13. oktobra spriedums lietā C-139/10 *Prism Investments*, Krājums, I-9511. lpp., 38. punkts).

143 Ja no nolēmuma par ievietošanu izriet, ka šī ievietošana ir noteikta tikai uz noteiktu laiku, šis nolēmums, ja tas ir pasludināts par izpildāmu, nevar būt pamats, lai tiktu izpildīta ievietošana uz laiku, kas ilgāks par minētajā nolēmumā norādīto.

144 No tā izriet, ka katrs jauns nolēmums par ievietošanu prasa jaunu izpildāmības pasludināšanu.

145 Attiecīgā gadījumā tiesa, kas ir noteikusi ievietošanu, tomēr var līdzīgi šī sprieduma 140. punktā minētajai iespējai paredzēt ievietošanas noteikšanu uz atbilstošu laiku, lai izvairītos no neērtībām, kuras ir saistītas ar atkārtotām un īslaicīgām izpildāmības pasludināšanām, un ar pietiekami īsiem starplaikiem pārbaudīt, vai laikposmā, uz kuru attiecas izpildāmības pasludināšana, nav jāpārskata nolēmums par ievietošanu.

146 Tādējādi uz uzdoto piekto un sesto jautājumu ir jāatbild, ka, ja saskaņā ar Regulas 56. panta 2. punktu izteiktā piekrišana ievietošanai ir dota uz noteiktu laikposmu, tā nav piemērojama nolēmumiem, ar kuriem tiek pagarināts ievietošanas ilgums. Šādos apstākļos ir jālūdz jauna piekrišana. Dalībvalstī pieņemts nolēmums par ievietošanu, kas ir pasludināts par izpildāmu citā dalībvalstī, šajā pēdējā dalībvalstī var tikt izpildīts tikai attiecībā uz nolēmumā par ievietošanu norādīto laikposmu.

Par tiesāšanās izdevumiem

147 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) dalībvalsts tiesas nolēmums, kurā ir paredzēta bērna ievietošana citā dalībvalstī esošajā slēgta tipa ārstnieciskās un izglītības aprūpes iestādē, kā rezultātā aizsardzības nolūkos uz noteiktu laiku tiek atņemta brīvība, ietilpst Padomes 2003. gada 27. novembra Regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu materiālajā piemērošanas jomā;

2) Regulas Nr. 2201/2003 56. panta 2. punktā minētā piekrišana pirms nolēmuma par bērna ievietošanu pieņemšanas ir jāsniedz kompetentai publisko tiesību iestādei. Nepietiek, ka piekrišanu sniedz iestāde, kurā bērns ir ievietojams. Pamatlietā esošajos apstākļos, kad dalībvalsts tiesai, kura pieņēmusi nolēmumu par ievietošanu, ir neskaidrības par to, vai dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, piekrišana ir sniegta tiesiski, jo nav bijis iespējams precīzi noteikt, kura šajā pēdējā minētajā valstī ir iestāde, kurai ir piekritība, ir iespējama kļūdas labošana, lai tiktu nodrošināts, ka pilnībā ir ievērota Regulas Nr. 2201/2003 56. pantā paredzētā prasība par piekrišanu;

3) Regula Nr. 2201/2003 ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesas nolēmums, ar kuru noteikta bērna piespiedu ievietošana citā dalībvalstī esošajā slēgta tipa iestādē, pirms tā izpildes dalībvalstī, kurai izteikts lūgums, šajā dalībvalstī ir jāpasludina par izpildāmu. Lai šai regulai netiktu atņemta tās lietderīgā iedarbība, dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmums attiecībā uz pieteikumu par izpildāmības pasludināšanu ir jāpieņem īpaši ātri un par šādu dalībvalsts, kurai izteikts lūgums, tiesas nolēmumu iesniegtajām pārsūdzībām nevar būt apturoša iedarbība;

4) ja saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 56. panta 2. punktu izteiktā piekrišana ievietošanai ir dota uz noteiktu laikposmu, tā nav piemērojama nolēmumiem, ar kuriem tiek pagarināts ievietošanas ilgums. Šādos apstākļos ir jālūdz jauna piekrišana. Dalībvalstī pieņemts nolēmums par ievietošanu, kas ir pasludināts par izpildāmu citā dalībvalstī, šajā pēdējā dalībvalstī var tikt izpildīts tikai attiecībā uz nolēmumā par ievietošanu norādīto laikposmu.

[Paraksti]